

בש"פ 7235/18 - לורי שם טוב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7235/18

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

העוררת: לורי שם טוב

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
(כב' השופט א' הימן) במ"ת 14280-04-17 מיום
3.10.2018

בשם העוררת: בעצמה

בשם המשיבה: עו"ד מירי קולומבוס; עו"ד אלירן גילי

החלטה

לפניי ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט א' הימן) מיום 3.10.2018 בעניין בקשה של העוררת לחזור בה מהסכמה לקיומן של ראיות לכאורה להוכחת האשמות המיוחסות לה.

1. עניינה על העוררת מפורט בהרחבה בהחלטות שונות של בית משפט זה (ראו למשל החלטת כב' הרשמת ש' עבדיאן בבש"פ 7235/18 שם טוב נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (23.10.2018), והמקורות שמאזכרים שם). אביא את עיקרי הדברים שדרושים לבקשה שלפניי. ביום 6.4.2017 הוגש כתב אישום נגד העוררת ושניים נוספים בגין עבירות נגד עובדי ציבור. בד בבד עם הגשת כתב האישום ביקשה המשיבה לעצור את העוררת עד לתום ההליכים נגדה. בדיון מעצר

עמוד 1

ביום 10.9.2017 הודיע בא כוחה דאז של העוררת מטעם הסנגוריה הציבורית כי הוא והעוררת חלוקים בשאלה אם קיימות ראיות לכאורה, כדעתו, אם לא, כדעתה. במהלך הפסקה בדיון התייעצו העוררת והסנגור, ולאחר מכן הודיע הסנגור כי העוררת מסרה את הסכמתה לכך שקיימות ראיות לכאורה. ביום 26.10.2017 הורה בית המשפט המחוזי (כב' השופט א' הימן) לעצור את העוררת עד לתום ההליכים נגדה, בהתבסס על קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר של מסוכנות. מאז האריך בית משפט זה פעמים מספר את מעצרה מעבר לתשעה חודשים (לאחרונה בהחלטה של כב' השופט נ' סולברג בבש"פ 6589/18 מדינת ישראל נ' שם טוב (9.10.2018) (להלן: בש"פ 6589/18)).

2. ביום 23.8.2018 ביקשה העוררת לחזור בה מההסכמה שקיימות ראיות לכאורה, לקיים דיון לגופן של הראיות, לקבוע שאין עילת מעצר נגדה ולשחרר אותה מהמעצר. לטענת העוררת, הסנגור נתן לה עצה משפטית כי הסכמה היא שיקול נכבד לשחרור ממעצר, והיא הסכימה בעקבות שידול ולחץ. היא הוסיפה כי לא עיינה בראיות עצמן קודם לכן, וכי בית המשפט נזף בה במהלך הדיון. העוררת טענה עוד באשר לראיות ולעילת המעצר. בית המשפט המחוזי הורה ביום 18.9.2018 לשחרר את הסנגוריה הציבורית מייצוג העוררת בבקשה זו. ביום 3.10.2018 דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה. צוין כי אילו הייתה העוררת עומדת על דעתה שאין ראיות לכאורה, היו טענותיה נשמעות. בית המשפט הוסיף כי במעמד ההסכמה הוא הבהיר לסנגור ובאוזני העוררת שלא יערך דיון מחדש בשאלת הראיות לכאורה לאחר ההסכמה לקיומן. בית המשפט דחה את הטענה ללחץ מצידו וציין כי הסנגור פעל במסירות לטובת העוררת, ואם הוא סבר שקיימות ראיות לכאורה – הרי שעשה זאת לאחר שקילה ובחינה. בית משפט קמא התייחס בתמצית גם להיבטים מסוימים בטענות העוררת בדבר הראיות לכאורה עצמן ונגד קיומה של עילת מעצר. נקבע שאין בטענות אלה כדי להביא לעיון חוזר בשאלת המעצר.

3. מכאן הערר שלפניי. בהודעת הערר ובדיון בעל פה שבה העוררת על בקשותיה. היא טוענת כי יש להתיר לה לשוב מההסכמה בשל כמה טעמים: ראשית, היא הסכימה כי קיימות ראיות לכאורה, רק בשל לחץ שהפעילו עליה. שנית, לאחר ההסכמה לקיומן של ראיות לכאורה לא התקיים דיון בראיות עצמן, ויש מקום לדון בהן כעת בפעם הראשונה. שלישית, בשלב המעצר בוחנים ראיות גולמיות ולא סופיות, ולכן אין בהן להוכיח את האשמה. רביעית, יש לבטל את ההלכה שנקבעה בבש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133 (1996) (להלן: הלכת זאדה), ולקבוע כי אם עולה מחומר הראיות ספק באשמה, אין ראיות לכאורה להוכחת האשמה. העוררת מעלה טענות גם בענין הראיות לכאורה לגופן ועילת המעצר. המשיבה מבקשת לדחות את הערר מטעמיו של בית משפט קמא. היא מציינת כי השופט שדחה את הבקשה לחזור מההסכמה, הוא השופט שישב בדיון שבין שבו ניתנה ההסכמה, והוא זכר את התנהלות הדברים ודחה את טענות העוררת בדבר לחץ וכפייה.

4. לאחר שעיינתי בהודעת הערר ובנספחיה ושמעתי את טיעוני הצדדים, החלטתי לדחות את הערר. הלכה היא כי, למעט במקרים חריגים, אין נאשם רשאי לחזור בו מהסכמתו לקיומן של ראיות לכאורה:

"משנתן העורר את הסכמתו לקיומן של ראיות לכאורה, ומשלא הגיש ערר על קביעת בית המשפט המחוזי אודות קיומן של ראיות לכאורה, אין לאפשר לו בדיעבד ובחלופי הזמן את פתיחת הדיון מחדש כאילו לא היו דברים מעולם וכאילו הדיון עתה מתנהל במנותק מכל מה שאירע עד כה בתיק" (בש"פ 8178/09 מדינת ישראל נ' אלמליח, פסקה 22 (28.10.2009) (להלן: עניין אלמליח)). ראו גם בש"פ 4786/15 סליביא נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (16.7.2015)).

העוררת הסכימה למעצרה לאחר שנועצה בסנגורה. בית משפט קמא, שמודע היטב לכל פרטי ההליך, קבע כי

הסנגור גילה מיומנות מקצועית ו"עשה הכול על מנת לסייע למבקשת... המבקשת נתנה את הסכמתה הנדונה לאחר שקיבלה את המלצת בא כוחה ולאחר שזה בחן את חומר הראיות שנמסר לעיונו וכאמור עשה כן לפי מיטב הבנתו ומקצועיותו". בית המשפט המחוזי אף דחה את התיאורים של העוררת בדבר לחץ, ולא מצאתי עילה להתערב במסקנתו. נוסף על כך, בחנתי את השתלשלות העניינים עד כה בהליך, כאמור בעניין אלמליח. מאז הדיון שהעוררת הסכימה בו לקיום ראיות לכאורה, ועד להגשת הבקשה הנדונה חלפה כשנה והתקיימו דיונים רבים בשאלת המעצר של העוררת. לא נטען כי אותו לחץ לכאורה המשיך גם בהם. על אף זאת לא העלתה העוררת טענות בעניין הסכמתה האמורה באיזה מדיונים אלו. על כן יש לדחות את הטעם הראשון שהעלתה העוררת בבקשתה.

5. אעבור לטעם השני שהעוררת העלתה. הסכמתה בדבר קיומן של ראיות לכאורה מספיקה לקבוע שהן אכן קיימות בתיק, כפי שהסכמה של נאשם בדבר קיום עובדה מספיקה לקבוע את הוכחת העובדה במשפט פלילי. אף שטרם נערך דיון מלא בשאלת הראיות לכאורה נגד העוררת, נדרש טעם חזק דיו שיצדיק לפתוח מחדש את הדיון בשאלה זו. כאמור, העוררת לא הציגה טעם כזה לגופו של עניין.

6. שני הטעמים הנוספים של העוררת לקבלת עררה עוסקים בסוגיות כלליות ולא בעניינה הפרטני. אשר לטעם השלישי, שבשלב המעצר בוחנים ראיה גולמית ולא מעובדת, הדבר נובע מטיב הליך המעצר ומכך שהוא מתקיים לפני שלב ההוכחה במשפט (ראו הלכת זאדה, בעמ' 146-147). אולם אין די בכך שהתביעה הציגה ראיה בשלב המעצר. בית המשפט בוחן מה הכוח הראייתי האפשרי שהראיה תקבל במשפט, ומה הסיכויים בדבר התפתחותה לראיה שתשמש בפועל להוכחת האשמה (הלכת זאדה, בעמ' 147. ראו לאחרונה בש"פ 5612/18 גבאי נ' מדינת ישראל, פסקה 27 (23.8.2018)). בתי המשפט עושים זאת דבר יום ביומו, וחזקה על הסנגור כי ידע להעריך את הראיות נגד העוררת לפי אמת מידה זו. בעניין הטעם הרביעי של העוררת, לא זה המקום להידרש לנכונותה של הלכת זאדה. הלכה ותיקה זו קבע בית המשפט בהרכב מורחב של תשעה שופטים. לא מצאתי עילה לעיין בה מחדש (בוודאי לא במוטב יחיד). מאחר שהסכמה של העוררת לקיומן של ראיות לכאורה נותרת על כנה, די בכך כדי לקבוע את קיומן, ואין מקום להידרש לשאלות החורגות מנושא זה.

7. בשל כל האמור לעיל לא מצאתי עילה להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי שלא ראה להתיר לעוררת לחזור בה מהסכמתה לקיומן של ראיות לכאורה. ממילא אין מקום להידרש בשלב זה לגופן של הראיות לכאורה. אשר לעילת המעצר שעניינה מסוכנות, אזכיר כי בית משפט זה קבע כי היא מתקיימת בהינתן האישומים שמיוחסים לעוררת (ראו למשל בש"פ 2525/18 מדינת ישראל נ' שם טוב, פסקה 21 (17.4.2018)). בצד האמור אזכיר את החלטת השופטת ע' ברון שאפשרה את מעצרה של העוררת למעצר בפיקוח אלקטרוני בשל התארכות ההליכים נגדה (בש"פ 5005/18 מדינת ישראל נ' שם טוב (24.7.2018)). העוררת עמדה על שחרור מלא ממעצר, ועל כן היא עודה במעצר מאחורי סורג ובריח (ראו בש"פ 6589/18). בדיון לפני טענה העוררת כי יש קשיים מעשיים בתנאים שנדרשים כדי שתעבור למעצר בפיקוח אלקטרוני. סוגיה זו חורגת מהמסגרת הדיונית של ערר זה, והעוררת רשאית להעלות את טענותיה בהקשר זה בהליך מתאים.

הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, ג' בכסלו התשע"ט (11.11.2018).

ש ו פ ט
